

Minisztériumi állásfoglalás

A kollektív szerződésekről

Több hónapos előkészítő munka után a vállalatoknál megvitatták és aláírták az új kollektív szerződéseket, amelyek a következő öt évre szabályozzák a vállalatvezetés és a dolgozók jogait, köteleességeit.

Mint a Munkaügyi Minisztériumban elmondták, igen fontos, hogy a vállalatoknál valamennyi dolgozó megismerje a kollektív szerződés végleges szövegét. A vállalat vezetősége köteles gondoskodni arról, hogy valamennyi műhelyben, osztályon, telepen, kirendeltségen, a kereskedelmi hálózat boltjaiban rendelkezésre álljon a szerződés szövege, s azt a dolgozók bármikor tanulmányozhassák. A szerződés egy-egy példányát meg kell kapniuk mindazoknak,

akik közreműködnek annak végrehajtásában, köztük a szakszervezeti bizalmiaknak is. Helytelen és jogszabályellenes tehát, ha számos korábbi esethez hasonlóan csupán az igazgató titkárságán vagy a szakszervezeti tanács titkárságán lehet megtekinteni a szerződést.

A jogszabályok értelmében a kollektív szerződést nemcsak ismertetni, hanem oktatni is kell mindazok körében, akiknek hivatali kötelességük a szerződésben foglaltak végrehajtása.

NAPI KISLEXIKON

a halászatról

Az ember egyik legősibb foglalkozása a halászat, a vadászat kiégésfűtésére vagy pótlására. Az ősember eleinte kézzel fogta a halat, a folyók kiöntéseiben. A magyarságnak is egyik ismert ősi foglalkozása volt a halászat.

Eszközei?

Már az ősemberek is készítették hozzá szerzőségeket, a leletek között horgot, szigonyt, nyilat és hálót találtak. A vízi járművek feltalálása és fejlődése nagy hatással volt a halászatra, egészen a mélytengerekig kiterjesztette ezt az ősi foglalkozást, ma pedig már teljesen elhatároljuk a tengeri és az édesvízi halászatot. Mai eszközök: húzó-, kaparó-, emelő-, merítő-, dobó- és rekesztőháló (varga), a tapogató- (hálókosár), s a szigony és horog. (Tágabb értelmezésében a halászatot szokták sorolni a sporthorgászatot is.)

Módjai?

A tengerparti országok nagyipari módon halászfloattákkal nyerik zsákmányukat. Az édesvízi halfogás módjai rendkívül változatosak. Kerítőhalászat esetén egy bizonyos területet körülzárnak és megszűrik hálójával. A hálót a partra vagy a ladikba emelik. (Ezt a közsímet módot használják például a balatoni halászok is.) Az állító halászás a hal járásának útjába kifeszített hálójával történik. Hasonló az úgynevezett rekesztő halfogás is, de ilyenkor a halakat varsákba terelik. Hajtó halászatkor csapdászterűen elhelyezett hálókba hajtják a halakat. Emelő halászat esetén a vízfelületre terített háló felett elúszó halakat kiemelik.

Jelentősége?

Az egész világon az egyik legfontosabb népelelmezési cikk a hal, fehérjében, könnyen emészthető, aránylag olcsó táplálék. Halászatban vezető országok: Japán, USA, Kína és a Szovjetunió. Az egy főre jutó halfogyasztás évente legmagasabb a Szovjetunióban és Finnországban, egyaránt 11 kilogramm, Angliában 10 kilogramm, az NDK-ban 9 kilogramm.

Magyarországon?

Természetes vizeink területe 220 ezer kataszteri hold. Egy 1959-es adat szerint pedig közel 30 ezer kataszteri hold a mesterséges tavakon működő halgazdaságok területe. A Balatonból például éventénként 1500 tonna halat fognak. Halásztól hálózatunk kezdetleges, halfogyasztásunk igen alacsony, fejenként évente 1 kilogramm.

Nemzetközi tudományos intézet

A szocialista országok gazdasági integrációjának elmélyítésével összefüggő fontosabb elméleti és gyakorlati kérdések megoldását végzi majd a szocialista világrendszer gazdasági problémáival foglalkozó nemzetközi intézet.

Az intézet tudományos tanácsa — amelynek KGST-országok tudósai, közgazdászai a tagjai — a napokban Moszkvában megtartotta első ülését. (MTI)

Salakömlés Ózdon

Csütörtökre virradóra könnyen tragikussá válható baleset történt az Ózdi Kohászati Üzemek nagyolvasztó műveiben. A kettes számú kohó úgynevezett salakorma — eddig még fel nem derített okokból — kiegészít és a nagy nyomással kítőző izó tűzfolyam előtörtte és lángra lobbantotta a kábelcsatornákat, a műszerházat és a gépterem alsó sorát. Az Ózdi városi és gyári önkéntes tűzoltók hajnali két óra

55 perckor vették fel a küzdelmet a lángokkal. A rövidesen segítségükre sietett kázinbarcikai tűzoltókkal — akik különleges haboltó kocsival vonultak a helyszínre — a tűzet reggel 9 óra 15 perckor eloltották. A tűzben sok elektromos berendezés leégett, a nagyolvasztóban jelentős kár keletkezett. Szeizmélyi sérülés nem történt. A vizsgálat, a baleset okának felderítésére folyamatban van. (MTI)

Idősek — vendégségben

Bográcsgulyás illata terjengett tegnap, csütörtök déltájban a sövényházi Árpád-ligetben. Megilletődve állta körül néhány idős ember az ottani ásatásokat, mások a fák alatt kerestek menedéket a tűző nap elől. Kellemebb már ebben a korban az árnyékban. Hatvan-kilencven éves emberek népesítették be a ligetet, a petőfitelepi, a sövényházi szociális otthon lakói — és köztük tíz Baranya megyei vendég.

Harkányból, Göröcsnyből, Keresztespusztáról érkeztek vendégként az idős nénik, bácsik a petőfitelepi otthonba. Kéthetes szegedi üdülés idején a petőfitelepi otthon tiz lakója Harkányban nyaral.

Hogy a Baranya megyei-ek mivel töltik el itt ezt a tizennégy napot? Programról Balázs Illés, a vendég-látó szociális otthon vezetője gondoskodott. Voltak már városnéző sétán és kávézások, fagyaltoztak a Virág-cukrászdában. A sövényházi kirándulásnak örültek eddig a legjobban. Egy házaspár nem győzött hálálkodni: „Sose szűkölködtünk fiatalabb korunkban, arra mégse futotta, hogy csak úgy saját kedvtelésünkre utazgassunk.” Egy szemüveges, 84 éves bácsi Szegedet dicsérte lelkesedéssel: „Még nem jártam itt, és mondhatom, szebb, mint gondoltam.” Felmerültek a fiatalok emlékei, szöba jöttek a gyerekek, unokák. Elmondták, hogy szeretik nézni a tévét, szinte minden másort — csak a háborúról szólókat nem. Gyerekes örömmel emlékeztek a Tenkesre és a Daktarira.

Mint Balázs Illéstől megtudtuk, moziba járni viszont nem szeretnek, így az előre elkészített programból ez kis is maradt. Helyébe pihenőnap került. Érdeklődéssel várják a múzeum- és könyvtárlátogatást. A következő csoportoknak még változato-

sabb láttnivalót kínál Szeged. Megtekinthetik a néptáncefesztivált és egy szabadtéri előadást is.

Az, hogy az idős emberek elete ezzel a két héttel is gazdagabbá vált, a szegedi és a Baranya megyei tanács szociálpolitikai csoportjának leleményességén múlt. És hogy ez a kezdeményezés nem volt hiabavaló, azt az első próbálkozás sikere is bizonyítja.

Ch. A.

Képernyő

Kállai István Ön például, hogy folytatná? sorozata végszében hasonlítani kezd egy olyan önképzőkörre, amelyről Gyárfás Miklós mintázhatta a Tanuljunk könnyen, gyorsan drámát írni ciklusát. Kállai István darabot tanít írni, a véletlenek lehetőség szerinti kirekesztésével, a folytatás létező variánsai közül választva ki a logikusnak látszót — miközben teret enged más elképzeléseknek is. Csakhogyan.

1. darabot nem lehet írni ceruzával, vonalzóval, logarléccel, pusztán kombinációs készséggel, variációk között tallózva;

2. darabot csak indulatokkal, célképzetekkel szabad költeni, különben papírfigurák, papírhelyzetek, papírp problémák maradnak belőle.

Vagyis Kállai István sorozatából nem lesz darab, legfeljebb jófésűlt, püdere- zett torzszülött. Szerencsére egyre inkább bevallja a műsor, nem is célja darabot írni. Bizonyos módszertani ismeretterjesztés a célja, miközben alkalom nyílik létező, valóságos erkölcsi, társadalmi, generációs problémák felszínre hozására. Ami viszont erején, képességein fe-

SZEVEDI ÜNNEPI HETEK

Mezőgazdasági kiállítások

A Szegedi Ünnepi Hetek időszakában rendezik most is — immár kilencedik alkalommal — a hagyományos mezőgazdasági kiállításokat. Új helyen, a korábbiaknál két és félszer nagyobb területen, a Mérey utcai közgazdasági szakközépiskolában nyílik július 31-én az országos őszibarack-, bor- és likörkiállítás. A Csongrád megyei és dunántúli hamvas gyümölcsök seregszemléje nemzetközi méreteket ölt, mert jugoszláv és csehszlovák gazdaságok is elküldik válogatott termésüket.

A nemzetközi virágpárádé augusztus 7-én nyílik és öt napon keresztül gyönyörködhetnek a vendégek hazánk országos híru kertészeinek, téesszeinek színpompás újdonságaiban, virágkötészeti remekeiben. Jugoszláv, csehszlovák és román vállalatok is bejelentették részvételüket az illatos bemutatóra.

Mindkét kiállítás idején az egyik teremben a Szegedi Móra Ferenc Múzeum természetvédelmi bemutatót tart. Ezen tablók szemléltetik Csongrád megye tájvédelmi területeit, valamint a híres madárrezervációkat. Jellegzetesebb fészkelőmadaraink: a gulipán, a kócsag, a széki lile, a dankszirály néhány preparált példánya ad némi ízelítőt a fehér-tói, a pusztaszeri vadvízország életéből.

A hagyományos rendezvények újabbakkal bővülnek. A romantikus fekvős kikundorozsmal Sziksós-tónál augusztus 4-én nyitják meg a kisállattenyésztési kiállítást. Ezen a korszerű és gazdaságos állattartás új formáit kívánják megismertetni az érdeklődőkkel. Kiállítanak többek között napfényfűtéses üvegházakat, és más olyan, könnyen összerakható kis épületeket, ólakat, amelyek kiválóan alkalmasak baromfi- vagy nyúltenyésztésre.

Kapunyitás előtt a vásár

A XXVI. Szegedi Ipari Vásár július 16-án nyitja meg kapuit a nagyközönség előtt. A szegedi vásárnak már megvannak a hagyományai: az ipar, a kereskedelem és a vásárlóközönség nyári seregszemléje, találkozóhelye. A szegedi vásár jól egészíti ki a BNV-t és az Őszi Vásárt. A vidéki városok közül a legrégebbi hagyományokkal rendelkezik, fórumot ad nem csupán a hazai, hanem a szomszédos jugoszláv iparvállalatoknak és kereskedelmi szervezeteknek is, bővíti a lehetőséget a kishatármenti áru-csere további kiteljesedéséhez, a termelési kooperációhoz. Amint arról már beszámoltunk, az idei vásárt új helyen, a szegedi Marx téren, megkészszerzett kiállítási területen rendezik. Újszerű az is, hogy hatalmas sátorcsarnokokban sorakoznak a pavilonok, és a technikum tornacsarnok ad helyet a külföldi kiállítóknak. A vásár építése a finiséhez érkezett, a csarnokokban az asztalok az utolsó simításokat végzik. Amint képünkön is látható, felállították a vásár bejáratának főkapuját, s a napokban már várják a kiállítókat, hogy a nyitásra minden a helyére kerüljön.

Munkában a díszletfestők

Somogyi Károlyné felvétele

Muszorgszkij Borisz Godunov című operájának előadása a szabadtéri játékok idei harmadik produkciója, Hacsaturján Spartacus című balettje és az Ecséri lakodalmas után. A színpadi próbák ma, pénteken este kezdődnek. A próbákra a díszletelemeket is felállítják a Dóm előtti színpadon. Képünkön Fülöp Zoltan monumentális tervei nyomán Muszorgszkij operájának díszleteit festik a Dóm téri műhelyben.

N. I.